

Če bi Cinkarna bila Benč, d.o.o.

Cinkarna Celje obljublja, da bo sama, ob najetju tujih strokovnjakov, ugotavljala, v kolikšni meri stara bremena vplivajo na življenje v knežjem mestu

ROZMARI PETEK

Poleg Banke Celje, ki že slab mesec deluje pod okriljem Abanke, je bilo pred meseci videti, da bo v tujih rokah še letos končala tudi Cinkarna Celje. Ob novici, da je prodaja (za zdaj) padla v vodo, so si oddahnili predvsem zaposleni in uprava, posredno pa tudi drugi podjetniki v regiji, bodisi mali delničarji bodisi mali poslovni partnerji, ki so na enem od zadnjih srečanj Kluba podjetnikov Zlatorog pohvalno ocenjevali predvsem poslovne rezultate celjske družbe. Zadnjih pet let Cinkarna beleži izredno dobre poslovne rezultate, kljub temu je predsednik uprave Tomaž Benčina zadržan. "Res smo dosegli 177 milijonov evrov prihodkov, vendar tega letos niti približno ne bomo ponovili. Optimizma, rasti ne vidimo. Prihaja obdobje suhih krav. Prav vse namreč vpliva na porabo titanovega dioksida. Afera Volkwagena denimo pomeni, da se bodo Nemci prijeli za žepe in ne bodo barvali hiš (v barvah je namreč titanov dioksid), mi pa 33 odstotkov celotne realizacije izvozimo v Nemčijo," opozarja Benčina.

Palček na svetovnem trgu

Tudi ob podatku, da so od leta 2009 odplačali 94 milijonov evrov dolgov ter danes praktično niso zadolženi, Benčina trezno doda, da jih v primeru zadolženosti danes ne bi več bilo. "Mi smo na globalnem trgu palček, naš delež na svetovnem trgu je odstotek, kar je sicer slišati veliko, vendar so naši konkurenti nekajkrat večji, pa še združujejo se. Res je, da imajo kon-

kurenti med 80 in 150 milijoni izgube. Vendar mi smo sledilci, kar pomeni, da lahko to čaka tudi nas, saj vendarle ne moreš biti bolj pameten. V tej proizvodnji so zelo velika nihanja in tega se morajo navaditi tudi lastniki," je še poudaril Benčina. Vendar ne poslovna tveganja (čeravno je nekoliko tvegana celotna proizvodnja, saj kar 70 odstotkov predstavlja proizvodnja titanovega dioksida), temveč okoljska tveganja so bila tista, ki so prodajo Cinkarne letos zaustavila. "Prvo dejstvo je, da je bil pred leti nivo okoljskega zavedanja pač takšen, kot je bil. Celo Celje je bilo pokrito z našimi odpadki in odpadki železarne, Ema. Celo kradli, oziroma kot je uradno zapisano, 'nekontrolirano so odnašali ta material'. Vendar nihče ne napada druge takratne celjske industrije, ker smo le mi preživeli. In če bi se namesto Cinkarna Celje imenovali Benč, d.o.o., kdo bi se spravljal na nas? Nihče! Dejstvo pa je tudi, da nikoli ne bomo absolutno nemo-teči za okolje. Vendar zgodovino, ki jo imamo, bomo poskušali sanirati," obljublja.

Obljublajo verodostojne analize in sanacijo

Cinkarna Celje je namreč lani decembra razkrila, da je skrbni pregled pokazal, da aktualna proizvodnja stoji na bremenih, tj. odpadkih stare Cinkarne in da ima znaten vpliv na okolje. Kolikšnega, niso do danes povsem jasno ugotovili. Država zato, ker da sanacija od Cinkarne po veljavni zakonodaji ne more terjati, ni vrtala in iskala podrobnih podatkov, sama Cinkarna pa

je takrat sicer napovedala, da bo pregledala zdravstveno stanje zaposlenih, nato pa sporočila, da rezultatov analize krvi delavcev nihče ni znal tolmačiti. Po besedah Benčine bo kmalu drugače. "Mi smo sami šli v projekt, ki je praktično unikum. Poskušali bomo ugotoviti, kako stara bremena vplivajo na naše zaposlene, na naravo, okolje. Najeli smo najbolj eminentne strokovnjake iz Evrope, da ne bi kdo rekel, da so pristranski. Njim znesek, ki jim ga bomo mi plačali za analize, predstavlja manj kot enotedenske prihodke, zato denar zagotovo ne bo vplival na končni rezultat," napoveduje Benčina. Ob tem je dodal, da je delovanje podjetja najboljši garant, da se bo sanacija (če bo ta potrebna) odvijala v pravo smer. "Brez Cinkarne bo zadeva še težje obvladljiva in bi ostala na plečih lokalne skupnosti." Dilema, ki še visi v zraku, pa je, za koliko časa bodo lastniki zaustavili prodajo oziroma kdo sploh bo novi lastnik. "Zgodovino bomo, kot rečeno, poskušali sanirati. Če potencialni novi lastniki temu ne bi sledili, je jasno, da te uprave ne bo več," je zagotovil Benčina.

Zagotavljajo, da financiranje analiz ne bo vplivalo na rezultate

Novi lastniki nezaželeni, a potrebni

Ko so člani prodajnega konzorcija avgusta sporočili, da prodaje Cinkarne Celje tokrat ne bo, so delavci (teh je nekaj manj kot tisoč) slavili. Z njimi namreč po besedah predsednika uprave **Tomaža Benčine** še vedno ravnajo po socialno-kapitalističnih načelih, zato jih je najbolj skrbelo, kako bo v pravice delavcev in samo število zarezal novi lastnik. Da prevzema (še) ni bilo, so veseli tudi kupci, ker lahko zdaj izbirajo med več dobavitelji. Strah pred nestrateskim lastnikom je prežal tudi upravo, saj je videla, kako sta dva velika te industrije že zaprla dve kupljeni tovarni. Po drugi strani pa Benčina poudarja, da palčki, kot v očeh svetovne industrije so, potrebujejo varnost večjega igralca. "Obenem postajamo vedno bolj zrela industrija, zato bi potrebovali nekoga, ki bi nam pomagal. Pravi križev pot je tudi doma najti partnerje, ki bi pomagali pri razvoju nanotehnologije. Imamo tudi določene programe, od katerih se bo treba posloviti, ker niso združljivi s svojim okoljem. Tako da nas v prihodnjih letih čaka veliko domačih nalog," še pravi Benčina.

Cinkarno Celje so okoljska tveganja tokrat celo rešila pred prodajo. Kljub vsemu obljublajo sanacijo.